

Poster 1/12 Police พิฆิตแผลกดทับ (Police conquer pressure sore)

สาคร ลำภา, ยลดา สิงห์เงิน, ชลิดา จันทพาและคณะ หอผู้ป่วยหนักประสาทศัลยศาสตร์ (ICU Neurosurgical)

แผลกดทับเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว หรือผู้ป่วยที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและผู้ดูแล เพิ่มค่าใช้จ่ายระยะเวลาในการรักษาพยาบาล เมื่อเกิดการติดเชื้อจากแผลผ่าตัด อาจทำให้เสียชีวิตได้ อุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับระดับ 2 ขึ้นไป ในปีงบประมาณ 2563 และ 2564 (ไตรมาสแรก) พบ 4.16 และ 3.42 ครั้ง/1000 วันนอนตามลำดับ ซึ่งเกินค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย < 3 ครั้ง/1000 วันนอน) ในหน่วยงานมีการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันการเกิดแผลกดทับล่าสุดในปี 2562 เพิ่มแนวทางการดูแลภาวะโภชนาการ และปรับระยะเวลาการพลิกตะแคงตัวเป็นทุก 90 นาที ในรายที่มีปัจจัยเสี่ยงสูง แต่จากการสังเกตการปฏิบัติและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติรายข้อ พบว่าการปฏิบัติในการดูแลพลิกตะแคงตัวทุก 90 นาที ในรายที่มีปัจจัยเสี่ยงสูง ปฏิบัติได้ ร้อยละ 56.25 การใช้ผ้าปูเตียงพับครึ่งยกตัวผู้ป่วยในรายที่น้ำหนักตัวมาก ไม่ลากดึงผู้ป่วย ปฏิบัติได้ร้อยละ 40 และระบบการนิเทศกำกับติดตามการปฏิบัติต่อเนื่อง ปฏิบัติได้ร้อยละ 50 ทีมงานจึงได้นำประเด็นปัญหาดังกล่าวมาจัดการแก้ไข เพื่อเพิ่มคุณภาพการดูแลป้องกันแผลกดทับให้ดียิ่งขึ้น

วิธีการศึกษา ใช้กระบวนการ P-D-C-A 2 Cycle กลุ่มตัวอย่าง ผู้ป่วยระบบประสาทสมองและเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักประสาทศัลยศาสตร์ จำนวน 127 ราย พยาบาลที่ร่วมปฏิบัติจำนวน 15 คน เพิ่มกรณีสัญญาณเตือนการพลิกตะแคงตัว โดยเริ่มจากการใช้นาฬิกาปลุก ต่อมาปรับปรุงตั้งเสียงกริ่งในคอมพิวเตอร์ มีการจัดทำป้ายนาฬิกาบอกเวลาในการเปลี่ยนท่านอน มอบหมายผู้ดูแลและกระตุ้นทีมในการปฏิบัติ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติโดยหน้าที่ 3 ของทุกเวร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด นำมาปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน – 25 สิงหาคม 2564

ผลการศึกษา ไม่พบอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับระดับ 2 อุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับระดับ 2 ลดลงจาก 4.16 เป็น 0 ครั้ง/1000 วันนอน ผลการปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการเกิดแผลกดทับปฏิบัติได้มากกว่าร้อยละ 90 และการปฏิบัติในการดูแลพลิกตะแคงตัวทุก 90 นาที ในรายที่มีปัจจัยเสี่ยงสูง ปฏิบัติได้ร้อยละ 97 การใช้ผ้าปูเตียงพับครึ่งยกตัวผู้ป่วยในรายที่น้ำหนักตัวมาก ไม่ลากดึงผู้ป่วย ปฏิบัติได้ร้อยละ 96.9 และการนิเทศกำกับติดตามการปฏิบัติต่อเนื่อง ปฏิบัติได้ร้อยละ 97.8 พยาบาลทุกคนมีความตระหนักถึงการป้องกันการเกิดแผลกดทับมากขึ้น

สรุปและข้อเสนอแนะ พยาบาลปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการเกิดแผลกดทับได้ครอบคลุม ครบถ้วนมากขึ้น และอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับลดลง ข้อเสนอแนะ เพิ่มนวัตกรรมช่วยยกผู้ป่วยเพื่อลดการใช้แรงและจำนวนบุคลากรในการยกผู้ป่วย พัฒนาการใช้เสียงกริ่งเตือนให้มีเสียงดังมากขึ้น